

<http://www.operaplus.cz/2011/02/malovane-opony-kniha-hodna-povsimnuti.html>

Malované opony - kniha hodná povšimnutí

pondělí, 28. února 2011 , autor: Aleš Bráza, 0:00

Zajímáte-li se o divadlo či jeho dějiny, musíte - stejně jako já - při každé návštěvě zahraničního knihkupectví či prodejny s hudebninami ronit slzy. Tak málo je u nás k dostání literatury zabývající se dějinami hudby, opery a hudebního divadla, že v tomto ohledu vždy vzpomínám na časy před dvaceti lety, kdy na pultech knihkupectví měly své místo nejenom výpravné publikace o našich domácích divadlech, ale i encyklopedie a odborné texty zabývající se operním a hudebním divadlem, a to v rozhodně četnějším zastoupení, než nyní. Vlastně byste v loňském roce jen marně hledali v edičních plánech titul, který by si zabýval domácím hudebním divadlem - jedinou světlou výjimkou byl druhý díl encyklopedie o historii Státní opery Praha, který si tato instituce sama vydala.

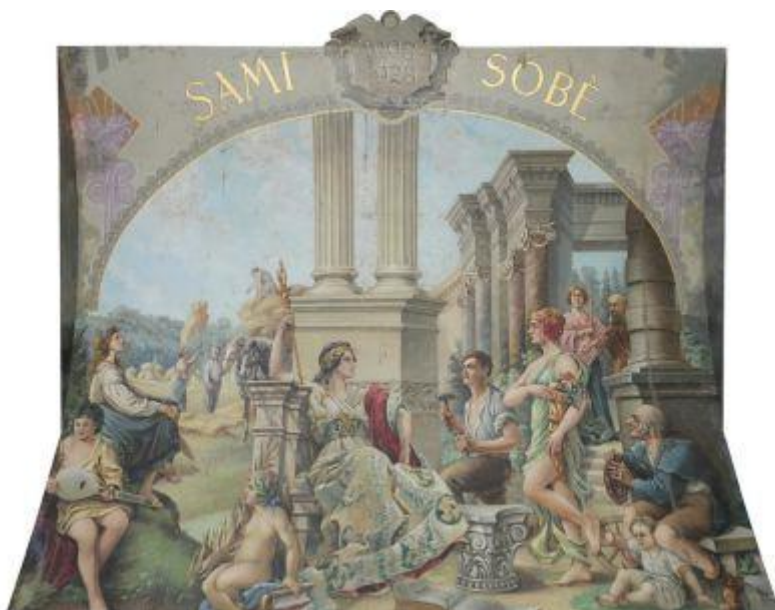
O to větší radost mi udělal vydavatelský počín Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu v Praze, které

jako součást projektu uchování a prezentace kulturního dědictví českého a světového divadla vydalo na sklonku loňského roku publikaci nesoucí název **Malované opony divadel českých zemí**. Jedná se o sbírku dokumentace opon, která proběhla v letech 2005 až 2010 a kterou k vydání se svým týmem připravil jako editor **Jiří Valenta**.

Kniha obrazově mapuje opony velkých městských divadel i amatérských vesnických spolků, opony stále "žijící" - tedy zavěšené v divadelních provazištích, opony uložené v depozitářích, ale i opony zničené, ukradené nebo jinak ztracené. Kniha je výsledkem pětileté badatelské práce, která vedla i k objevení již zapomenutých opon, a to díky spolupracujícím místním archivům, knihovníkům i řadovým občanům.

Kniha je členěna do kapitol, které (oproti mému očekávání) netradičně dělí opony podle námětu, na nich zobrazených. I když jsem při prvotním prolistování považoval toto členění za nevhodné (čekal jsem spíše chronologické řazení podle doby vzniku nebo geografické členění opon podle umístění), pochopil jsem po bližším prostudování publikace záměr autorů, který je především v podání uceleného národopisného pohledu na opony, bez ohledu na jejich význam nebo význam divadla, ve kterém visí nebo visely. Velmi cennou součástí knihy jsou i kapitoly věnované zmapovaným loutkářským spolkům a jejich oponám.

Kniha je doplněna úvodními kapitolami o historii opon a jejich původu. Každá z tematických kapitol je pak opatřena předmluvou týkající se daného námětu opon (Zámecká divadla a jejich opony - Bronislav Pražan, Alegorické výjevy - Josef Herman, Krajina - Milan Uhde atd.). Dále pak obsahuje popis dané opony, její fotografie a také odborné slovo z úst etnografa nebo člověka, který ji mapoval. Rejstřík jmen s tvůrci opon a uvedením míst s dokumentovanými oponami i rejstřík obrázků je samozřejmostí.

Velmi záslužný počín, kterým vznik takové knihy bezesporu je, a její kvalitní obsah nevyváží snad jen jediné: příliš nonkonformní grafická úprava - především zrcadlené nadpisy a nejednoznačné popisky k fotografiím, ale i netradiční formát knihy (300 x 210 mm). Také mnohé reprodukce (a to i nově pořízené) včetně grafických výřezů nejsou příliš kvalitní. To je zřejmě důsledek nevhodně zvoleného média - lesklého lakovaného papíru, na kterém je kniha vytištěna. Publikace by si vzhledem ke svému

obsahu zasloužila z technického hlediska reprezentativnější provedení, zejména co do kvality reprodukováných obrázků. Ani tyto drobné nedostatky by vám však neměly zkazit chuť si tuto zajímavou a výjimečnou publikaci, jejíž hodnota časem určitě ještě vzroste, pořídit.

Malované opony divadel českých zemí

Editor Jiří Valenta

Autoři statí a komentářů Jaroslav Blecha, Jan Cisař, František Černý, Alice Dubská, Rudolf Felzmann, Josef Herman, Milan Kreurrieger, František Laurin, Jan Novák, Josef Petrář, Lydie Petrářová, Bronislav Pražan, Věra Ptáčková, Jan Randák, Přemysl Ruť, Milan Uhde, Jiří Valenta, Tomáš Vlček

Design Martin Taller

Redakce Vítězslava Šrámková a Bronislav Pražan

Vydání první

Vydalo Národní informační středisko pro kulturu v Praze, 2010

Rozsah: 408 stran, 411 barevných obrázků

Vázaný výtisk

ISBN 978-80-7068-238-8

K tomuto článku existuje 3 komentářů:

1. *Anonymní řekl(a):*

[28. února 2011 0:36](#)

Zcela souhlasím s povzdechem autora, že před dvaceti lety u nás vycházely knihy o hudbě a divadle. Protože u nás nyní téměř nic nevychází, což souvisí s tím, jak se stáváme stále více nekulturní zemí, a perspektiva je, v souvislosti se zvýšením DPH ještě horší, také si vozím ze svých zahraničních cest vždy několik odborných publikací, kterými je německý trh velice dobře zásoben - ať jsou to již memoáry zpěváků, intendantů, dirigentů, profily jednotlivých skladatelských osobností nebo přímo hudebně vědecké publikace, zabývající se určitými etapami ve vývoji opery.

Proto lze jen uvítat vše, co u nás v těchto ztížených podmínkách vychází - a v této souvislosti bych se zdržel jakékoliv negativní kritiky, neboť každé muzikologické či teatrologické publikaci musíme jen pográtulovat k jejímu zrození.

1. [Pavel Šimáček](#) řekl(a):

[28. února 2011 8:28](#)

Předchozí: A to si nemyslím, protože u nás vychází i v oblasti hudby spousta věcí, které bychom oželeli. Tak např. skutečně kvalitní a moderní Mozartova biografie chybí, jak jsme se nedávno přesvědčili v jedné z diskusí, zato různých "Mozartových odhalených tváří" máme nespočet, i přes jejich problematickou nebo nulovou hodnotu.

Ano, Aleši, i já "roním slzy" v zahraničních knihkupectvích (a také obchodech s CD). Díky za upozornění na tuto výjimečnou publikaci, zatím jsem ji jen prolistoval v obchodě. Jaká asi musela být práce autorů, ilustruje např. popis umístění jedné z opon, jenž mi utkvěl v hlavě: "leží stočená na půdě místní školky".

1. *Eduard* řekl(a):

[28. února 2011 19:49](#)

Doporučuji ji všem k zájmu. Je to velmi povedený breviř a zajímavě členěn do tematických celků. Záslužná práce.